

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA Z ODPADAMI BIOLOGICZNYMI w Wyższej Szkole Inżynierii i Zdrowia w Warszawie

1. **Czynniki biologiczne** to drobnoustroje komórkowe oraz jednostki bezkomórkowe zdolne do replikacji lub przenoszenia materiału genetycznego, drobnoustroje zmodyfikowane genetycznie, hodowle komórkowe, pasożyty wewnętrzne człowieka, priony, które mogą być przyczyną zakażenia, alergii (uczulenia) lub zatrucia.
2. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 2005 r. Dz. U. nr 81, poz. 716 w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki z wprowadzonymi zmianami z dnia 11 grudnia 2020 r., wyróżnia się 4 grupy czynników biologicznych wynikających z ich właściwości zakaźnych z punktu widzenia:
  - a) zdolności do wywoływania choroby u człowieka oraz ciężkości jej przebiegu,
  - b) możliwości rozprzestrzeniania się choroby w populacji,
  - c) możliwości zastosowania skutecznej profilaktyki i leczenia.
3. Klasyfikacja szkodliwych czynników biologicznych:
  - a) Grupa 1 zagrożenia:

Czynniki, przez które wywołanie chorób u ludzi jest mało prawdopodobne;
  - b) Grupa 2 zagrożenia:

Czynniki, które mogą wywoływać choroby u ludzi, mogą być niebezpieczne dla pracowników, ale rozprzestrzenianie ich w populacji ludzkiej jest mało prawdopodobne. Zazwyczaj istnieją w stosunku do nich skuteczne metodyki profilaktyki lub leczenia;
  - c) Grupa 3 zagrożenia:

Czynniki, które mogą wywoływać u ludzi ciężkie choroby, są niebezpieczne dla pracowników, a rozprzestrzeniania ich w populacji ludzkiej jest mało prawdopodobne. Zazwyczaj istnieją w stosunku do nich skuteczne metody profilaktyki lub leczenia;

d) Grupa 4 zagrożenia:

Czynniki, które wywołują u ludzi ciężkie choroby, są niebezpieczne dla pracowników, a rozprzestrzenianie czynników w populacji ludzkiej jest bardzo prawdopodobne. Zazwyczaj nie istnieją w stosunku do nich skuteczne metody profilaktyki lub leczenia.

4. Zagrożenia biologiczne oznacza się symbolem:

5. Za **odpady biologiczne** uważa się dowolny materiał, który zawiera lub został zanieczyszczony materiałem biologicznym zagrażającym życiu człowieka lub zwierząt.

6. Do odpadów biologicznych zaliczamy m.in.:

- a) szalki Petriego,
- b) końcówki do pipet,
- c) okłady chirurgiczne,
- d) igły i strzykawki,
- e) środki ochrony osobistej,
- f) pipety szklane i plastikowe,
- g) ostre elementy do nakłuwania,
- h) rozbite szkło laboratoryjne.

7. Ogólne zasady funkcjonowania systemu zbierania i gromadzenia odpadów biologicznych:

- a) Wyznaczona przez rektora osoba, odpowiada za odpady wytwarzane w uczelni, a w szczególności za ich prawidłowe zbieranie, przechowywanie i przekazywanie do utylizacji.
- b) Do zadań pracownika, o którym mowa w pkt a, należy:
  - *nadzór nad prawidłową gospodarką odpadami w uczelni;*
  - *podejmowanie działań mających na celu minimalizację ilości wytwarzanych odpadów.*
- c) Odpady wytwarzane w poszczególnych pracowniach/ laboratoriach należy gromadzić w specjalnie do tego celu przeznaczonych pojemnikach.

- d) Miejsce zbierania odpadów musi być zgodne z przepisami BHP i ppoż. oraz wyraźne oznakowane.
- e) Rodzaj i ilość pojemników do zbierania odpadów jest zależny od specyfiki poszczególnych pracowni/ laboratoriów.

8. Zasady postępowania z odpadami biologicznymi:

a) Segregacja na stanowisku pracy:

- Odpady należy segregować w miejscu ich powstawania, tak by nie trafiły do odpadów komunalnych;
- Szalki Petriego, próbki mikrobiologiczne ze skażonymi podłożami mikrobiologicznymi oraz pozostałe szkło należy umieścić w oznakowanych pojemnikach, znajdujących się w pracowniach/ laboratoriach;
- Pojemniki na odpady biologiczne lub czerwone worki foliowe umieszczone w specjalnych kubłach z pokrywami, należy wymieniać każdorazowo po zakończeniu zajęć lub po napełnieniu do $\frac{3}{4}$ objętości;
- Sprzęt jednorazowego użytku należy umieścić w zamkniętych workach i przekazać do utylizacji.

b) Mycie i dezynfekcja:

- Szkiełka mikroskopowe zalać przygotowanym wcześniej płynem dezynfekcyjnym, następnie opłukać, umyć i wysuszyć;
- Szkło laboratoryjne umyć za pomocą środka dezynfekująco-myjącego. Opłukać pod bieżącą wodą i wysuszyć;
- Suche szkło zapakować w pakiety przeznaczone do sterylizacji;
- Wysterylizowane szkło pozostawić w specjalnie do tego przeznaczonym miejscu.

c) Utylizacja:

- Pracownik odpowiedzialny za transport i utylizację odpadów biologicznych powinien być wyposażony w środki ochrony osobistej tj. fartuch i rękawice gospodarcze;
- W czasie usuwania worków oraz oznakowanych pojemników, obowiązuje zasada przenoszenia ich w pozycji pionowej, z dala od siebie. Nie należy przy przenoszeniu wkładać rąk do środka;
- Podczas transportu odpadów wysokiej grupy zagrożenia powinny być obecne dwie osoby.